

Voorwoord

Voor u ligt een nieuwe Barbara. De redactie heeft ook nu weer een poging gedaan om naast de min of meer verplichte zakelijke berichtgeving u te vergasten op artikeltjes ter lering en vernaak. Onze vaste schrijvers Jan Meer, Harm Otten en Meindert van Staalduinen hebben zich ook deze keer weer van hun taak gekweten en hoe!

Boeken spelen in deze Barbara een opvallende rol. Als veroorzakers van veel ellende maar ook als ondersteuning van het door bezuinigingen geplaagde dorpsleven.

Wij wensen u veel leespezier.



UIT DE OVERLEVERING

In deze serie, die iets vertelt over de predikanten die de Hervormde gemeente Nijeveen hebben gediend, waren we gebleven bij het vertrek van Ds. Heshusius in 1775.

In datzelfde jaar mogen we nummer 12 in de rij begroeten: Ds. Dirk Jan Nederbosch. We weten niet veel van hem. Zijn voorganger Heshusius leeft nog in onze herinnering voort door zijn ontmoeting met een tuchthuisboef, die zich uitgaf voor dominee (zie de vorige Barbara). Maar ja, niet van iedereen kan zo'n spannend verhaal worden verteld. Van Ds. Nederbosch weten we eigenlijk alleen dat hij in 1777 in het huwelijk trad met Johanna Vegnerus uit Amsterdam. Zijn collega Middendorp in Kolderveen trouwde het jaar daarop en misschien is het goed deze jongelui enige tijd rust te gunnen in hun prille huwelijksgeluk.

Een hemel op aarde was niet voor iedereen weggelegd in die tijd. Door dijkdoorbraken werd het land meerdere malen overstroomd door het zoute zeewater. Ook hier werden landerijen daardoor onbruikbaar en menige turfarbeider die zich een stukje ontgonnen land kon veroorloven werd noodgedwongen ondersteund door de diaconie, die in die tijd een laatste strohalm was. Na acht jaar, in 1783, vertrekt Ds. Nederbosch naar Hoogeveen. In 1784 wordt hij opgevolgd door Ds. Theodorus van Rhee, nummer 13. We bevinden ons in de tijd van de Patriotten en de Prinsgezinden (hopelijk heeft u dat geleerd op school). De strijd tussen deze twee groeperingen mondde in 1795 uit in het ontstaan van de Bataafse Republiek. Ook wel de Franse tijd genoemd. Of Ds. Van Rhee en zijn kudde daarvan iets hebben meegekregen is mij niet bekend. Andere zaken vroegen hun aandacht, zoals de ontdekking van een vondeling in Kolderveen. Keurig voorzien van de nodige kleertjes werd het jongetje in een schuurtje gevonden door een dienstmeid. Omdat de vindplaats nabij de Galgenkamp was, werd de naam: Pieter Camp bedacht. Het kereltje kwam nog goed terecht, want later werd hij deurwaarder en wethouder in Emmen. Vondelingen kregen een achternaam naar de vindplaats: Uitdehaaghe (gevonden in de heg), Koekhak (gevonden op de stoep van de bakker) en Uidenflesch (proost???)

Ds. Van Rhee wordt in 1790 verblijd met de schenking aan de

kerk van twee koperen kroonluchters. De goede gever heette Augustinus Lubberti, woonachtig te Amsterdam. Zijn echtgenote heet Geesjen Wolters en dat zal wel de link zijn geweest met Nijeveen. Later zijn er nog drie kronen bijgemaakt; een grote en twee kleinen. Deze laatste twee zijn in de 20e eeuw verkocht wegens geldgebrek van de kerk. Door bemiddeling van Jan Veld zijn ze later weer teruggeschonken en nu prijken ze alle vijf nog in de kerk. Soms worden de kaarsen aangestoken om de kerk een feeëriekke verlichting te bezorgen. In 1791 vertrekt Ds. Van Rhee naar Kuinre en wordt opgevolgd door Ds. David Flud van Giffen uit Blankenham. Nr. 14 dus. Tja...welke ingrijpende veranderingen vonden onder zijn bezielende leiding plaats? Ik zou het niet weten,

1590-1600.	pslr. A. Trajectenerus
1600-1601.	ds. J. Meiramers
1601-1605.	--- J. Raedt
1605-1614.	--- G. Pauli
1615-1629.	--- T. Kefel
1629-1667.	--- M. Voskuil
1668-1675.	--- J. Funckerus
1675-1705.	--- J. Kefel
1705-1735.	--- A. Hardenberg
1737-1755.	--- G. v. Riemsdijk
1756-1775.	--- J. Meshuisius
1775-1783.	--- D. Nederbosch
1784-1791.	--- T. v. Phee
1791-1797.	--- D. v. Giffen
1798-1811.	vd. Wouden v. Sprankhuizen
1811-1819.	ds. C. Meijer
1820-1842.	--- F. Meurdinge
1843-1888.	--- B. Wilmers
1888-1895.	--- H. Polijn
1895-1900.	--- J. Bal
1900-1904.	--- W. Knotnerus
1904-1946.	--- P. v. d. Berg
1946-1950.	--- A. v. Bos
1950-1957.	--- P. v. d. Bos
1958-1962.	--- C. Schlingeman
1963-1967.	--- H. Bruidentier
1968-1971.	--- H. Pol
1972-1974.	Nikin. J. v. Leveld (da)
1974-1976.	de-br. J. Ockels
1977-1980.	ds. G. de Hoos

maar dat komt misschien ook omdat ik geen inzage heb gehad in de notulenboeken van de kerkenraad. De vergaderingen van de kerkenraad worden in die tijd wel geopend met gebed en gesloten met dankzegging. Kennelijk was dat nieuw. Hij vertrekt in 1797 naar Heerenveen en nummer 15 heeft zo'n lange naam dat die niet meer in dit artikel past en daarover hoort u de volgende keer.

Jan Meer.

HARM VERTELT

In m'n spoorse loopbaan moest ik ettelijke malen per week van Zwolle naar Kampen v.v. Als je zo door de Mastenbroekerpolder boemelt willen je gedachten wel eens afdwalen. In gedachten denk ik aan m'n militaire diensttijd. Verplicht moesten we eens per week 6 km hardlopen in een groen T-shirt en een groene korte broek. In de groene kontzak zat een groene zakdoek om het rijkelijk vrijkomende snot en kwijl te verwerken. Tsjongejonge wat was ik moe. Eerst hadden we een warming up en moesten we springen als kangoeroes. "Hé neus", blèrde de sergeant tegen mij, "trek die boeren stalpoten maar op". Dorelijer heette hij, maar ik noemde hem Klerelijer, als hij het niet hoorde natuurlijk. Drie kilometer het bos in, draaien om een dikke boom en dezelfde weg terug. Nu was ik nogal pienter en overlegde met vrienden om halfweg in het bos te kruipen en op de terugweg weer bij de groep aan te sluiten. Een jongen noemde mij geen "vriend", maar "vrind" want hij had een universitaire opleiding genoten. Doch helaas ging de groep via een andere weg terug en moesten we voor straf 5 rondjes hardlopen om het voetbalveld, terwijl Klerelijer op de middenstip stond te schreeuwen. Ook mijn vrind deed mee, en de groene zakdoek bleek te klein.

Het landschap richting Kampen is ééntonig, op een waterplas met wat bosschage na. Een kleine oase. "Dag meester", (ja ik had een titel) kirt de conductrice die inmiddels is binnen gekomen, "hoe vaak kun je achter elkaar?" Ik schrik, want zo direct is me dat nog nooit gevraagd. "Hoe bedoel je?" "Hoeveel slagen moet je doen?" "Oh, vier slagen" en ik veeg het zweet van mijn gezicht. "Oké dan ga ik met je mee als je het niet erg vindt" en fris ogend gaat ze naast me zitten. "Vreemd" zegt ze, "maar er staan hier helemaal geen seinen". "Jawel hoor, zie je ze niet?" "Nee". "Nou dan heb je vast last van polderblindheid, het is hier ook zo troosteloos in die polder". In rode jas, rode sokken en rode broek rijd ik van het ene stootjuk naar het andere en dezelfde weg weer terug, gelijk de veldloop in militaire dienst. Doelloos werk. Het is stil in de cabine, vanuit de ooghoeken zit ze me te observeren. Schijnbaar vertrouwt ze me niet helemaal. Och dat komt wel goed. Na afloop van die 4 slagen zegt ze vast en zeker "tot ziens vriend" tegen mij. "Vrind " zal ze me zeker niet noemen want er loopt geen enkele conductrice met een universitaire opleiding

rond. Of ze weten het heel goed te verbergen ! "Zeg meisje", opper ik, "hou je van picknicken? Kijk, als we nu straks na Kampen de trein stil zetten bij de oase, dan spreid ik mijn jasje in het gras en kijken we samen naar het kabbelende water en gaan we weer rijden in de tijd van de volgende trein. Hoe lijkt je dat?" Ze kijkt me vreemd aan en staat op van haar stoel. "Ik heb brood met kaas en worst bij me", vervolg ik "en een blikje sinas. Bekers heb ik niet, maar jij mag eerst drinken en dan ik. Ik ben echt niet vies van je". Haar mond zakt open van verbazing. "Je bent hartstikke gek" zegt ze, "je spoort totaal niet. Ze hadden me al voor je gewaarschuwd". Haastig verdwijnt ze in de trein, onderwijl tjonge tjonge roepend. Uit m'n broekzak vis ik m'n zakdoek en veeg het rijkelijk aanwezige zweet van m'n voorhoofd. De polderblindheid slaat weer toe, want ik zie geen sein ! Wat een wereld !!

Harm Otten.

VERANTWOORDING.

Over de boeken-/platen-/ cd-/dvdmarkt schreef ik op onze website www.stichtingbarbara.nl: Wat een prachtige dag op 18 april 2015 voor de boekenmarkt!

Wat veel mensen die ons kwamen bezoeken, direct al om 10.00 uur precies.

Wat waren de bezoekers weer tevreden over het aangeboden materiaal.

Wat vinden de bezoekers het gezellig op deze dag.

Wat is het bestuur veel dank verschuldigd aan vrijwilligers en sponsoren.

Wat is het bestuur trots op de netto opbrengst van € 4100.

Kortom: De boeken-/platen-/cd markt was in 2015 weer een groot succes. Ruim een half uur voor aanvang van de markt stonden zich al een dertigtal kopers te verdringen om tijdig bij de goede tafels te komen. Aan het einde van de zonovergoten dag met veel bezoekers kon als netto resultaat een bedrag van € 4100 op onze bankrekening worden bijgeschreven, weer iets meer dan vorig jaar, mede dankzij de belangeloze medewerking van sponsoren.

Zoals u in de losse bijlage van dit periodiek kunt lezen zijn we afgestapt van de acceptgiro's, mede in verband met de toenemende verwerkingskosten door de bank. Wij kunnen u nu mededelen dat u vorig jaar positief hebt gereageerd op deze actie. De opbrengsten zijn zelfs een fractie hoger dag het jaar daar voor. Op de website komt in 2016 nog vóór het verschijnen van ons periodiek in april een complete verantwoording van onze inkomsten en uitgaven over 2015. De belastingdienst is kennelijk tevreden over onze openheid, want wij zijn en blijven een ANBI-instelling (Algemeen Nut Beogende Instelling). Dat betekent dat uw bijdrage via het donateurschap aftrekbaar is voor de belasting. Of u in aanmerking komt voor aftrek van giften hangt ook af van andere factoren. Dat gegeven én de opbrengst van de boekenmarkt én de opbrengst van de donateurs die ons trouw blijven, geeft ons als bestuur de energie om ons in te zetten voor het mooie monument aan de Dorpsstraat in Nijeveen.

Graag wil ik u attent maken op de afronding van het voegwerk van de kerk. Steeds heb ik geprobeerd u op de hoogte houden van de plannen en de uitvoering van dit

werk. Het resultaat is nu zichtbaar. De kerk ziet er weer prachtig uit, maar van groot belang is zeker ook dat er bij (harde) regen geen last meer is van doorslaan.

De Stichting Barbara heeft aan de afronding van het voegwerk een bedrag van € 10.000 bijgedragen aan de Kerkrentmeesters. Inmiddels is een begin gemaakt met het noodzakelijke schilderwerk van het jeugdgebouw. Om de kosten zo laag mogelijk te houden wordt het grondwerk verricht door een professionele schilder. Het aflakken wordt uitgevoerd door semi- professionele amateurs met door de schilder geleverde kwaliteitsverf . Tenslotte: op de boekenmarkt van 2015 heeft de stichting Barbara een overzicht gepresenteerd van alle bedragen die in de loop van de jaren zijn bijgedragen aan het noodzakelijk onderhoud.

Graag willen wij onderstaand overzicht ook aan u als trouwe donateurs kenbaar maken.

Gert Wisselink.

De stichting Barbara, opgericht augustus 2005, heeft sinds 2006 financieel bijgedragen aan onderstaande projecten van het college van kerkrentmeesters.

Kerk.

Verbeteren ophanging klok
Houtwormbestrijding
Herstellen van steunberen
Vernieuwen galmgaten
Onderhoud vloerverwarming
Voegen kerkmuren en torenmuren.

Jeugdgebouw

Aanbrengen van nieuwe handmatig gemaakte kozijnen
Plaatsen van een trap naar boekenzolder
Grootschalige inwendige verbouwing
Toepassen van houtwormbestrijding

Kerkhof

Kappen van beuk met schimmels in wortels
Plaatsen van nieuwe urnenmuur
Reparatie hekwerk

Totaal bijgedragen € 61.690

Op bezoek bij.....HO

Allereerst dit korte berichtje.

Ongelukkige val.

Zoals hij wekelijks, soms zelfs twee keer per week doet, begaf de heer Gert W. zich met zijn auto vol dozen en tassen met boeken op 19 augustus j. l. naar de hervormde kerk aan de Dorpsstraat in Nijeveen.

Daar aangekomen begon hij voortvarend de boeken uit te laden en naar de zolder te brengen. Ondanks zijn achtjarige ervaring met het slepen van boeken op deze trap ging er nu, helaas voor hem, iets faliekant niet goed. Gert W. verloor halverwege zijn evenwicht en viel de trap af naar beneden. Hij kon zelf met geen mogelijkheid weer overeind komen. Gelukkig stond de buitendeur nog open en was hij daardoor in staat Anneke, de vrouw van de koster, die voor de kosterswoning in de tuin aan het werk was, te beschreeuwen. Haar man hielp



hem in zijn auto en bracht hem, mede na advies van de huisarts, naar het ziekenhuis in Meppel. De onfortuinlijke 75-jarige vrijwilliger werd hier opgenomen. Door de artsen werd geconstateerd dat aan één kant acht ribben waren gebroken.

Ja Gert Wisselink, zoals je nu ondervonden hebt, zit een ongeluk in een klein hoekje. Bij een bezoek aan hem in het ziekenhuis vertelt hij mij : "Ik stop met het boeken sjouwen naar het jeugdgebouw, maar de boeken en platen kunnen nog altijd door iedereen naar mijn huisadres De Berken 14 worden gebracht. Iemand anders – dat kan je toch wel maken als je al 75 bent en dit sjouwen al ongeveer 10 jaar voor je rekening neemt - moet ze dan maar naar de zolder brengen. Maar laat hem wel goed uitkijken, zodat het met de nieuwe sjouwer beter afloopt dan met mij". Aldus spreken wij het af. Alles is inmiddels met een ander lid van

onze club geregeld. Op onze laatste vergadering op 30 september j. l. is besloten om aan de kerkenraad te vragen op korte termijn één of twee leuningens langs de trap aan te brengen. De kerkenraad heeft intussen toegezegd dat dit zal gebeuren. Gert gaat wel gewoon door als secretaris/ penningmeester van de stichting Barbara. Ik ben nu op bezoek bij Gert – genoeglijk zittend aan de keukentafel - op De Berken 14 en we besluiten dat we genoeg aandacht hebben besteed aan zijn ongelukkige val en verder kunnen gaan met de rest van zijn verhaal.

De vader van Gert werkte bij het lager agrarisch onderwijs in Heino. Geen wonder dat ook Gert op een gegeven moment in dit onderwijs verzeild raakte. Hij kwam terecht in Vlagtwedde in Oost Groningen en werd er o. a. directeur van de lagere landbouwschool. Het grootste deel van zijn werkzame leven bracht hij echter door in Meppel aan de middelbare landbouwschool. Hij ging lesgeven in alle vakken die te maken hadden met de veehouderij, maar was wel genegen ook les te geven in andere vakken als dat van hem werd gevraagd. "Flexibel mot je wezen, dat werkt op den duur in je voordeel", volgens Gert. Genoeg uren had hij niet in Meppel. Gelukkig kreeg hij er aan de tuinbouwschool in Frederiksoord nog een aantal uren per week bij. Later werd hij adjunct-directeur van de m. l. s. De directeur en hij runden samen met het andere personeel de school. Gert : "De directeur was een heel goede, vriendelijke en ook heel aardige man, maar was wel eens wat te aardig voor onze leerlingen. Ik nam dan nogal eens het stokje van hem over. De raddraaiers moesten dan bij mij op het matje komen en waren daar dan meestal op z'n zachtst gezegd niet zo blij mee. Mijn chef was de man met hersens en ik had de grote bek, maar samen waren wij een geweldig span".

Later werd de school een A. O. C. Gert kreeg er een andere functie : staffunctionaris onderwijs, waaronder viel het cursus- en contractonderwijs. De laatste jaren bleef hij dit werk doen. In 1995 kreeg hij de mogelijkheid aangeboden om te stoppen met werken - de oudsten gaan er het eerst uit nietwaar - die hij met beide handen aangreep. Eigenlijk vond hij zichzelf te jong om op te houden met werken en meldde zich mede daarom aan voor allerlei vormen van vrijwilligerswerk. Een

kleine greep daaruit :

- (Dagelijks) Bestuur van het waterschap
- Prov. Bestuur Jeugdzorg Drenthe
- Samen met zijn vrouw Eipie meldde hij zich aan voor vluchtelingenwerk in het toenmalige azc in Nijeveen.
- Bestuur Zorgbelang Drenthe
- Stichting JADE (stichting, die opkwam voor asielzoekers, vooral de zgn. ama's)
- Voorzitter Stichting PION (Integraal Jeugdwerk Noordwest Overijssel)
- Vanaf 2004 secr. penn. Van de Stichting Barbara
- Enz. enz.

Met al deze functies is hij in de loop van de tijd weer gestopt. Barbara zit echter nog steeds in zijn vrijwilligersportefeuille. "Je moet niet aan de gang blijven, maar op tijd plaats maken voor het jonge volk is mijn motto". Wie ben ik om het daar niet mee eens te zijn! Toen hij 70 werd is hij om die reden opgehouden met het bespelen van het orgel in de kerk. Z'n andere hobby's : Zingen bij het COV in de Grote Kerk in Steenwijk en zingen bij de Cantorij in Nijeveen.

Gert en z'n vrouw Eipie hebben drie kinderen. Ze wonen in Leiden, Ravenna (It.) en hier in Nijeveen. Deze drie zijn samen weer goed voor zeven kleinkinderen. Nu Gert nog de naweeën van zijn val ondergaat en Eipie ook nog wat bijkomt van allerlei ongemakken even niet, maar anders zijn ze geregeld te gast bij dochter Alma en schoonzoon Gianluca in Ravenna.

Onze vriend Gert houdt wel van een geintje. Zijn laatste smeuïge verhaal heeft hij tot het eind van ons gesprek bewaard : "Ik werd opgebeld door een meneer die graag donateur van de stichting Barbara wilde worden". "Ik kome nooit in die karke van oe, mar ik wul greag donateur word'n van die club van oe. Wa kost dat?" Gert : "Onze donateurs betalen tussen de vijf euro en duizend euro, maar van allebei hebben we er maar één, de rest zit ertussenin". Hij : "Dan week genoeg! Ik mut er namelijk niet an denk'n dat er strakkies in dat mooie karkie een Chinees kump te zitt'n. Ik meak oe wal wat over!"

Meindert van Staalduinen

Activiteiten

Hele jaar.

Te koop : Het boekje Niet alend op zondag à € 7,50 bij Lida Nijmeijer Weidelint 118 tel. : 0522-491446.

Hele jaar.

U kunt boeken, platen, cd's en dvd's inleveren t. b. v. Stichting Barbara. Als er niemand thuis is, kunt u ze aan de andere kant van het huis onder het afdak zetten. Inleveradres De Berken 14 te Nijeveen. Deze boeken enz. enz. worden verkocht op de jaarlijkse boekenmarkt op de derde zaterdag van april bij ons kerkje aan de Dorpsstraat. In 2016 valt dat op zaterdag 16 april. Wij kunnen ze ook komen halen. Belt u dan 0522-491876. B. g. g. 0522-491650. De opbrengst wordt besteed aan het onderhoud van kerkje, begraafplaats en bijgebouwen.

Meindert van Staalduinen



Bericht vanuit de Hervormde Gemeente te Nijeveen

In de vorige periodiek van april jl. staat beschreven, dat Jaap van der Niet het bestuur van stichting Barbara heeft verlaten en is opgevolgd door ondergetekende.

Inmiddels heb ik een tweetal vergaderingen van het bestuur mogen bijwonen waarbij ik een goede indruk heb gekregen van de betrokkenen bij de stichting Barbara en haar werkzaamheden. Tijdens de vergaderingen bleek met wat voor een compassie en inzet de bestuursleden te werk gaan, om de inrichting en de gebouwen van de hervormde gemeente te Nijeveen te behouden. Zoals het doorgaans gaat, wordt er zoveel meer werk achter de schermen verricht dan zichtbaar voor de buitenwereld. Niet alleen de Hervormde Gemeente zelf is erg dankbaar voor de inzet en opbrengsten welke voorkomen uit het werk van Barbara, maar het hele dorp Nijeveen (en ver daarbuiten) plukken hiervan de vruchten.

Door het werk van Stichting Barbara blijft immers een prachtig en authentiek dorpsaanzicht behouden.

Vanuit mijn functie bij de kerkrentmeesters kan ik helder aangeven, dat zonder Barbara de staat van de monumentale kerk en bijgebouwen een stuk minder florissant zou zijn. Vanuit goed rentmeesterschap doen wij ieder jaar ons uiterste best om de begroting passend te maken, maar dit blijft ook ieder jaar weer een hele uitdaging.

Zonder de giften van de Stichting was het voor de Hervormde Gemeente Nijeveen zeker niet mogelijk geweest om het gedane onderhoud van de afgelopen 10 jaar uit te kunnen voeren.

Ik denk dat ik namens onze gemeente, het dorp Nijeveen en vele anderen kan aangeven dat wij het werk van Stichting Barbara zeer waarderen. Wij zijn de stichting en haar donateurs zeer erkentelijk voor de giften om ons prachtige dorpsaanzicht in stand te kunnen houden.

Met vriendelijke groet namens de kerkrentmeesters,
Machiel Diever